

אורות השבת

גלוון מס'
970

בטאון הרבנות והמועצה הדתית בא-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשות מוסדות "קול יהודה"

מנהלה מערכת
ר' אברהם טרייקי

מסכת אבות
פרק ה'

פרשת השבוע
במדבר

עורך
רב עוזיאל אדרי

דבר ר' רב העיר שליט"א

שאלות שלום ירושלים

(יום שחרור ירושלים - כ"ח באייר)

נודע בשערים דברי מודרש קדום (לא ידעתו אייה מקומו) אודות בחרת מקום המקדש, אלא הוא הר המורה אשר בירושלים עיה'יך טובב"א. וזה תוכן דבריו: מעשה בשני אחים אשר ירשו שדה מאביהם, וחילקו ביניהם את השדה מעלה עליו הכתוב כלו לילדיו. מבאר הבן לאשר' שזה לשון קשה על הגירה הקשה שהייתה על אהרן בחטא העגל, שמספר משה רבינו עיה' יואחרן התאנף ה' מאי להשמדתו ואתפלום בעת ההוא, ופרש שם ריש' זה כלו בנים והועלה תפילה לכפר מהצעה ומטע שנים ונשאו הנסים. זוכות תפילה של משה הועלה מוחזח והצילה את אלעזר ואיתרם, לפיכך הם נקרו נס תולדותיו של משה, שכן כל המתפלל על חברו ומצלמו תהיה החלקה צודקת יותר. וכך היה, בכל ליל אחר חצות נשא על כתפיו אריגים עמוסים מטופ הארכץ והניחם בתלקו של האח מבלי שריגיש בכם. אחיו הצער לעומתו, הרהר גם הוא לבבו ואמר, הלא אח הגדול ממני על כבד של פנסיה רובץ על שכמו, שכן הוא מתופל במשפחה מרובת ילדים, ואילו אני אין עלי אלא מזונתי בלבד. אך אפא ואעניך לו מתנות השדה אשר נפל בחלקי, למען אריגים עמוסים מטופ הארכץ והניחם בתלקו של האח מבלי שריגיש בכם. והנה מעת לעת, הרגישיו שניהם בברכה הסמוכה מון העין אשר נפלה בחלקם, ולא ידעו מהיין מקור הברכה. עד שבאחד הלילות פגשו זה את זה, עמוסים אריגים על כתפיהם... הבינו מהו מקור הברכה של שניהם, הניחו את אריגיהם ונפלו איש על צוואריו רעהו ובכו – בכיס של אהבת אחיכם! אמר הקב"ה, כאן בשדה הזה אבנה את משכני ואשרה את שכני. והוא הר המורה בו נבנו שני בני בית המקדש, ובו יבנה במהרה בימינו בית המקדש השלישי.

הנה כיון, יסודותיה של ירושלים מוקם בבית מקדשו ותפארתנו, אחזים המה בעבותות לאהבת אחיכם. ומעטה שוב לא יפלא, מודיע הגורם העיקרי לחורבן הבית וסילוק השכינה הוא מפני ישנת חיננס', וכגンド זה התנא לחייבין ירושלים העתידי בב'יא הוא אהבת חיננס', כמו שאמרו: ילא יבנה אלא באהבת חיננס'. וסוגיא ערוכה היא במצצת דרך הארץ (פרק ייא): אמר רבי יהושע בן לוי, אמר להם הקב"ה לישראל, אתם גרים להחריב את ביתיכי ולהגלוות את בניי. היו שואלים בשולם, ואני נתן לכם שלום. מה טעם, שאל שלום ירושלים ב'יא, עכ'יל. ואומר(שם) היישלום בחילך ואומר(שם) למען אחיו רועי אדברה נא שלום ב'יא, עכ'יל. אכן לשנתבון נראה, שיסוד זה הוא עתיק יומין, וכבר נזכר בתרותנו הקדושה. וככה ה'ם דברי הכתוב (בראשית מ"ה, י) אודות המפגש שבין יוסף ובנימין: ייפול על צווארו בנימין אחיו ייבך, ובנימין בכה על צוואריו. וכן בכה זו, מבוארת ברש"י (שם) בזאת הלשון: ייפול על צווארו בנימין אחיו ייבך – על שני בתים מקדשות שעתידין להיות בחלקו של בנימין וסופן להחריב. ובנימין בכה על צוואריו – על משכן שילוה שעתיד להיות בחלקו של יוסוף וסופו להחריב, עכ'יל. ויש להתבונן נוראות על בכיה זו מהי' עשו: זאת ועוד הלא יוסוף ובנימין טרם נבנו, ומדובר צרך עתה למכות על חורבנן! זאת ועוד הלא בראשונה, לא מצאו לא ראו זה את זה שניים רבו, ועכשו שזכה להיפגש ייחדיו בתמיון. ובויתר להם נשוא חשוב יותר מאשר לבוכות כל אחד על חורבן, אפשר שرمז גדול רמזו יפלא, מודיע היו צרכיס לבוכות כל אחד על חורבן לעיל, אפשר שרמז גדול רמזו שיבכו תחיללה על חורבנם הם. ברם על פי המבוואר לעיל, אפשר שרמז גדול רמזו לנו התורה בזאת. והוא הגורם העיקרי לחורבן, והתרופה לתיקונו. רוץ להו, שיוסף ובנימין בעת פגישתם ידעו שהגורם לפרידתם מכוון בתמיון – שהבאה למכירת יוסף, ובמעדן זה העלו על לוח לבם את יכרון בתמיון האחים – העתידין להיות בחלקם ולהחריב – מאותה הסיבה ממש של ישנת חיננס', ועל כך בכייתם. אך ייחד עם זאת ידעו גם ידע, שהתרופה למכתם – היא אהבת חיננס', ועל כן בכו כל אחד על חורבן רעהו. שכן זה היא אהבת חיננס, אני אבכה על המשך דבר ר' רב העיר במדור "אורות הקשרות".

העלון טעון גנייה.

דבר העורך

מעלת המתפלל על חברו

יעלה תולדות אהרן ומשה ביום דבר ה' את משה בהר סיני כתוב רשי' והריה אינו מזכיר כאן אלא את בניו של אחרן ולמה נקראו גם תלודתו של משה, אלא לפני שלימידן תורה מלמד שככל המלמד את בן חברו תורה מעלה עליו הכתוב כלו לילדיו. מבאר הבן לאשר' שזה לשון קשה על הגירה הקשה שהייתה על אהרן בחטא העגל, שמספר משה רבינו עיה' יואחרן התאנף ה' מאי להשמדתו ואתפלום בעת ההוא, ופרש מז' עליון וזה כלוי בנים והועלה תפילה לכפר מהצעה ומטע שנים ונשאו הנסים. זוכות תפילה של משה הועלה מוחזח והצילה את אלעזר ואיתרם, לפיכך הם נקרו נס תולדותיו של משה, שכן כל המתפלל על חברו ומצלמו בתפילה גם מעלה עליו הכתוב כאילו לדוד.

רב עוזיאל אדרי

וב המרכז הרופאי "סוטוקה"
וק"ק "שבטי ישראל" שכונה י"א בא"ר שבב

לוח זמנים שבוני

לוח הזמנים	מדיין לבאר-שבע
עלות השחר	בן סלחת ותפילין
זרחה – תמן החמה	סורי ק"ש לשעת מ"א
חצות ים ולילה	סורי ברכות ק"ש
טבה בדולח	פלג המנחה
שקעה	שעת הנטמים

זמני הדלקת הנרות

במדבר	פרשת השבוע:
והיה מספר	הפטורה:
19:20	כנסת השבת:
20:14	יציאת השבת:
21:06	רבנו תם:

שבב' שבת מברכינו –
המולד ליל שלishi שעה 19:04-1-2 חלקיים.

ראש חודש ציון ביום שלישי המליעית.

אורות הקשרות

חוורבן ואתה תבהה על חורבני! ודברים אלו קורמים עור וגידים, לאור המבוואר ליל.

ובזה יארו דברי הכתוב (ויקרא ט, יח): "יאhabת לרעך כמוך אני ה'", וכבר הערו חומפראשים, מהענין איניה – למצוות יאהבת לרעך כמוך". ובפרט שלשון זה הוא לשון אזהרה, כמובואר ברש"י שם יט, עיין שם. והמשילו בזה משל הקולע למטרה: משל שני חברים בלב ובנפש, אשר לויים העילו למלכות על אחד מהם שיביע בקידול ש羞 חמור של רציחה. כל החשאותיו של החשוב המתמיים בפניו שופטיו לא הויעלו לו, ונפסק דין למוותה. ביצוע גזר הדין הקבע ליום המזועג בכיריך העור בפני יהל עם ועדת, מען ישמעו ויראו. והנה בכל הנוגעים בדבר כדי לדחות את רוע הגזירה ושחליליה לא ישפכו דם נקי. אך גם מאמציהם אלו עלו בתהו, וגורר הדין נחתם בטבעת המלך. הגע היום הנורא, ושען המות הולך ומתקתק כאשר תבל התליה כבר הונח על צוארו. אך כשהחלו פעמוני הרינה לצלצל כדי להורות על משicket החבל, הופיע לפטע פתאום חבריו הטוב רכוב על גבי סוס בדרכה לעבר במת התליה, כשהוא זעק אל תשפכו דם נקי, אני הוא הרוצח המבוקש...". אלא שעולםתו, גם חבריו העומד על תבל התליה החל לזעק, לא כי אלא אני הוא הרוצח האמתי, וזאת חרף הנסיבות עד היום. מוכחה גודלה השתרעה בביימת השופטים, ומהומה רבתי התחוללה בקרב ציבור ההמנוניים – לנוכח המזהה הנדר והמור. וגם המלך אשר השקיף מגינתו ביתו על כל הנעשה, זימן מיד את שני האנשים המוזרים, ובקיש לשמעו מהם הבהירות לפשר התעלומה. אדוני המלך השיב אחד מהם, שניינו חפים מכל פשע וחיליליה לך לחשוד שידינו במעל הנורא הזה של שפיכות דמים. אולם כיון שהשורדים אין בלב ונפש וכבר נגורה הגזירה, כל אחד מתנו חוץ למסורת את נפשו תחת נשח חבירו. נדחס המלך לנוכח חברותם המופלאה, והפטיר,arena מכם צרפו גם אותו לחברותם... וכן הוא ממש לגבי מלך מלכי המלכים הקב"ה, אשר בראותו שני חברים האויבים זה את זה, והוא משרה את שכינתו בתוכם. וזה שאמר הכתוב: "יאhabת לרעך כמוך אני ה'", רוצה לומר אף אני בתוכם. הרי לפניו, נדך נוספת למה שכבר הוכחנו, שהගורים העיקרי להשראת השכינה הוא אהבת חינס.

ולאoor כל האמור, אמרתי ליישב פלייה נשגבה. הנה שני הרים מקודשים היו לעם ישראל – 'הר סיני' ו'הר המוריה'. אזהרות חמורות אודות קדושת הר סיני נתפרשו במקרא שמות יט, יב-ימ: 'והגבלה את העם סביב לאמר הישמר לכם עלות בהר ונגע בקצחו, כל הנגע בהר מוות יומת. לא תיגע בו יד כי סקל יסקל או ירוה ירוה אם בהמה אם איש לא יחייה' וגוו. ולעומתו, הר המוריה אשר בו עקד אברהם ע"ה את בנו על גבי המזבח, והוא מוקם בית מקדשינו ותפארתנו, לא נתפרשו במקרא שום אזהרות אודות קדושתו. וראה זה פלא, דוקא 'הר סיני' אשר קדושתו מפורשת בתורה באזהרות חמורות – קדושתו היהת רק לשעה, שהרי בזמן הזה אין בו שום קדושה יוכל כל אדם לדרכו בו כף רגלו. ואילו הר המוריה – קדושתו היה קדושות עולם ונצחית, שהרי עד עצם היום הזה אנו מזוהרים בקדושתו בחזיבת כרת.

ברם לפי המבוואר, אין מקום לתמייה זו. שכן אינה דומה קדושת הר סיני – לקדושת 'הר המוריה', מפני שקדושת הר סיני ירדת משימים בלבד התערבות מושעי ידי אדם. מה שאין כן, קדושת הר המוריה אשר יסודתיה בעבותות של אהבת אחים, וכי יכול לנתק עבותות של אהבה וככבות רשבFI אש שלhalbתיה. וכבר אמר שלמה בחכמותו שיר השירים ח: י' מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונחרות לא ישטפה!

מכור אמר אמר אמר אמר אמר אמר
הרב יהודה דר' ע'
הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

אורות הפרשה

עוצם הנשמה

יודבר ה' אל משה במדבר סיני, כתוב רשי' מונה אותו כל שעה. מבאר הרבי פסוק זה מדגיש את מעלה עצם שמנת היהודי "מונה אותו" האפשרות למונת את כל בני ישראל בשווה,ليل חלקה לפי שבטים, קבוצות ודרגות. מונין זה אפוא מעורר ומגלה את עצם הנשמה שווה בכלם ואין בה חילוקי דרגות. מונין זה אפוא מעורר ומגלה את עצם הנפש שככל יהודי.

דבר שבמנין לא בטל

"שאו את ראש כל עדת בני ישראל", כתוב השלה' הקדוש זיע"א מכאן עלה "למנון את בני ישראל, שבשעה שהיא פורום בין העמים, לא יתבטלו בתוכם, שכן דבר שבמנין אפילו בא אף לא בטיל".

כל אחד ר' עז'ז

"שאו את ראש כל עדת בני ישראל", מבאר השלה' הקדוש זיע"א מכאן עלה חשיבותם של ישראל. כל אחד ואחד הוא ראש, אשיותו חשובה. לכן צריך כל אחד מישראל לחוש ונש של אחריות יתרה לכל מעשי, מפני שבידו להשפיע, בין טוב לבין רע.

מפקד המתנהג

"שאו את ראש כל עדת בני ישראל", אומר רב אברהם מטוטיק זיע"א תפקיים של מהנגי ישראל לרומים ולושא את ראש כל ישראל "שאו את ראש כל עדת בני ישראל", שייתלו בקדושה ובטהרה בעבודותיה.

התשאות ועלשה

"שאו את ראש כל עדת בני ישראל", מבאר הרבי מודיעו לשון הכתוב הוא "שאי", ולא אמר פ'נו את ראש' וכיוצא בו, שכן במנין זה נמנה כל יהודי עם צבאות ה', ונעשה יוציא צבא בישראל, המקודש את כל כוחו ומרצו לעובdot הבורא, ואין לך התנשות והתעלות נדולה מזו.

אהבתה נ'

"שאו את ראש כל עדת בני ישראל, רומו לבחינה קדושה וועלונה על שכילת, כמו הנגולות שמקיפה את המוח ופסמלת בחינה שנעלית מהשכל והמוח". "שאו" יעלו ותביאו את ישראל "לגולגולות" לאהבתה נ' על שכילת "אהבתה ר'バ".

צפקות נ'

"כל יוצא צבא", מבאר ה'או החיים' הקדוש זיע"א הנה בכל פרט המספר שופר את בני ישראל ואומר הכתוב כ"כ יוצא צבא", לממדיו שלא היה אחד מכל הבאים לכל המספר שלא היה ראוי לצאת בצבא, אלא כולם ינבו רוחות וזה נס.

צדקה פשיטס

"תפקדו אותם לצבאותם ואתה וחורון, מבאר רב הונתן אייבישץ זיע"א שניכם תהיו פוקדים "אתה ואחריך". שכן בשעת המפקד נטו מכל אחד ואחד מחיצת השקל, ובנטילת כסף חירבם להיות שניים, כהארוחת חז' "צדקה גנבת בשניים".

לא נוחלטו לעולם

"יאני הבה לך קחתי את הלויים, תחת כל בכור, והוא ליל הלויים", מבאר ה'מקרא מפורש' שמא תאמר כמו שנטלה הכהנים בלוויים, כך בזמנן מן הזמנים חלף הי' את הלויים באחרים. זה בא הכתוב לומר "הוא ליל הלויים", וכל מקום שנאמר ליל', לשלמי עולם מואט הוא.

יתום בחשגה

"פקד את בני לוי, כל זכר מבן חדש ומעלה", מבאר רב יוסף שאלת תנזון זיע"א בני ישראל היו תלויים ביחס עצם, לפיקח חל המניין רך על מי שיחי' "מן עשרים שנה ומעלה", שرك אז האדם נחשב לפחות מעמד עצמאי. וכך זה בני לוי יהוסס בא בירושה, ומיד עם הווולדם היו בעלי מעמד של לוויים נמורים. לכן חל מניגים על "כל זכר מבן חדש".

השתאות השפינה

"כל זכר מבן חדש ומעלה שניים עשרים אלף", מבאר העמידים הקב"ה על מספר זה, כי חז"ל אמרו אין השכינה שורה על פחות ממשי אלפי ושתה רבבות מישראל.

ק' ערבה וכון יפתח

"פקד את בני לוי, כל זכר מבן חדש ומעלה", כתוב הרומי' שבטלי היה הפחות במספרו מכל השבטים, מפני שכאשר היו בני ישראל מברכין במצרים, היו ממרומים את חייהם בעבודה קשה כדי למלט, והקביה היה מרבה אותם ואנשינו יענו אותם, כן ירביה וכן ירבעו. ואולם בז' שבט לוי, שלא היה בריבוי כל השבטים.

שלא יתנו למעמסה

"פקד את בני לוי, כל זכר מבן חדש ומעלה", מבאר רב יוסף דב מבריסק זיע"א שבט לוי היה הקטון בשבטים, שלא היה למעמסה כבדה מדי, שהרי בני ישראל היו חביבים לפרשנס ולקיים.

מש'יפתו של יהוד'

"יאתיכם יהיו איש למטה איש המשפט ש לו ערך וחשובות ר'ביה, שכן הוא ר'ראש מדורומסק זיע"א אפילו האיש השפט ש לו ערך וחשובות ר'ביה, שכן הוא ר'ראש בית אבות�"ו הוא הרוי בן האבota הקדושים אברהם יצחק ויעקב.

"סגולה נפלה לערב חג השבעות"

ר'רבינו חיים פלאג' זיע"א

סגולה ל"חשי כי נים" - ול"קירוב הגאולה"

لتיקון "חטא האדם הראשון", תיקון "חטא הנג", תיקון "פוגם הברית" בערב חג השבעות יכח 104 פרוטות ישלים על ה- 91 פרוטות, לאחר מכן יכח עוד 13 פרוטות ישלים על ה- 91 פרוטות עד למס' 104 שהוא מכניין ב', פעם ב'. ויתנן לתלמיד חכם עני וענין.

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של מורהנו המרא דארה
הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

הלכות חג השבעות - א'

ש - האם צריך לאחר תפילה ערבית וקידושليل שבועות,
עד אחר צאת הכוכבים?

ת - אין לך על הocus בלילה שבועות, אלא לאחר צאת הכוכבים, כדי לומר מה שאמור שבע שבנות "תמימות" תהיינה. ומטעם זה יש אמרים, שיש לאחר גם תפילה ערבית עד צאת הכוכבים. ואולם בשעת הדחק כגון במקרה של הלילה מתاخر מאד, יש לסמן על שיטת המקילים להתפלל ערבית וכך לקדש מבعد יום. בימה דברים אמרים בלבד ראשון של שבועות, אך בלילה השני - לתושבי חוויל הנוהגים ביום טוב שני של גלויות, רשאים לכתילה להתפלל ערבית ולקדש מבعد יום.

ש - האם צריך להדליק נרות לכבוד החג כמו בערב שבת?

ת - כשם שיש מצוה להדליק נרות לכבוד שבת, כך יש מצוה להדליק נרות לכבוד החג. וכך להדליק נר של יום טוב, ואם חל בשבת יברך להדליק נר של שבת ויום טוב.

ש - متى הוא זמן הדלקת הנר?

ת - יש המקפידות להדליק נרות מעיר ביום טוב, כמו בערב שבת. ואולם כבר פשוט המנהג להדליק נרות של יום טוב בהתקdash החג (מאש מוכנה), דהיינו אחר צאת הכוכבים. ועל כל פנים בלילה יו"ט שני של גלויות, אין להדליק אלא לאחר צאת הכוכבים.

ש - נשים המודליקות נרות של יום טוב, האם יברכו גם ברכת "שהחינו"?

ת - העיקר להלכה שאיןASA מברכת "שהחינו" בזמן הדלקת הנרות, מפני שיצאת ידי חובה בברכת שהחינו שمبرך בעלה בקדוש. ואולם אין למחות בדי נשים המברכות שהחינו בהדלקה, ובכלל שיברכו אחר הדלקת נר אחד לפחות.

ש - האם צריך לפרוש מתשמש המטה בלילה שבועות?

ת - יש פרוש מתשמש המטה בלילה שבועות, אלא אם כן הואليل טבילה האשפה. ועל כל פנים אין זה אלא מידת חסידות, לפחות מי שיצרו תוקפו ובאיידי הרהור, מותר לשמש גם אם אין לו תבילה.

ש - מי שהיה עיר כל הלילה, האם יכול לברך ברכות השחר, או עדין שישמע הברכות מאדם שישן?

ת - מנהג בני עdot המזרח לברך כל ברכות השחר כולל ברכות התורה, גם אם לא ישן כליל באותו הלילה, מלבד ברכת על נטילת ידיים וברכת אשר יציר. ואם הוצרך לנקיון, פשוט שمبرך גם ברכת אשר יציר, אך אין מברך על נטילת ידיים. ויש הנוהגים לשמע ברכות התורה מפי אדם שישן באותו הלילה, אך אין לחוש לשיטה זו.

ש - האם צריך לעמוד בשעת קריית עשרה הדברות?

ת - נהוג במקצת קהילות לעמוד בשעה שבחון קורא בתורה את عشرת הדברות, והוא לבטל מנהג זה. ואולם אין לעורר מחולקת בבית הכנסת עקב מנהג זה, אלא יש לנשות להסביר זאת בדרכי נועם. ואם העלה בתורה הוא אבי ורב, עמוד מיד בשעת עלייתו ל תורה, שעל ידי ניכר שאינו עומד מושם עשרה הדברות. ועל כל פנים אדם המתפלל בבית הכנסת שרוב הציבור עומדים בשעת קריית עשרה הדברות, איןו רשאי לשבת מפני שנראה כמזולג חילאה בקדושות עשרה הדברות. וטוב שיקדים לעמוד בתחילת הפרשה, או לכל הפתחות בתקילת קריית העולה על עשות הדברות.

ש - כמה זמן צריך להמתין אחר אכילת גבינות קשות (צוהבה וכדו') כדי לאכול בשער?

ת - גבינות קשות המצוויות בזמןנו (צוהבה וכדו') אין צריך להמתין כלום אחריהם כדי לאכול בשער,DOI בקיומו והדחתה. והמחמיר להמתין אחריהם לפחות שעה אחת, תבוא עליו ברכה.

ליקים בנו חכמי ישראל

הרב"ג יוסף דהאן שליט"א בן רחל
בתוך שאר חוליו עמו ישראל
והן אל כביר לא ימאס את תפילותינו.

דבר רבני השכונות

הר"ג אברהם טרייקי שליט"א
רב שכונה ד' ורב חברה קדישא בא"ר-שבע

קדושת בית הכנסת וכח התפילה

נאמר בשמות פרשת תרומה (כח, ח) "ועשו לי מקדש ושכنتי בתוכם" עצם היישבה בבית הכנסת היא מצויה, ובדרך רמז אמרו חז"ל על הפסוק בתהילים "אשר יושבי ביתך עד יהלוך סלה" מכאן יוצא شيء שרק יושב בבית הכנסת יגע לדבר לעוד יהלוך סלה וירוכש לו אהבת התורה ולימוד התורה. כתוב הרב כף החיים שלדעת רוב הפסוקים קדושות בית הכנסת היא מדורייתא. כתוב רביינו בח"י (בפני עקב) "וצריך אתה לדעת כי כח התפילה גדול אפילו לשנות הטבע, ולהנצל מן הסכינה ולבטל הנגרא". זכות גודלה ניתנה לנו באמצאות התפילה והא האפשרות לגשת אל המלך, דבר שאפלו אנשי מעלה לא זוכים בקהלות זהה, ואנחנו בו"י יכולים לדבר עמו בכל חלון במשך שעות היממה, קץ או שנותפל ומיד נכנס אליו לשוחן פניו את דאגותינו. איזה חסיד אנו זוכים, כך שמלך מלכי המלכים הקב"ה מאפשר לנו לגשת אליו בכל זמן, לא שעריהם, לא מיחסומים, ללא שומרים, ואנו צורך בשום קשיים. ויתרה לכך, שהוא מבקש לנו נבא אליו, ואפלו אם הкусנו אותו בזה שחתנונו לפניו אינו מונע מأتינו להיכנס אליו. ואפלו אם יודע האדם שאנו לא תורה ולא מעשים טובים אפילו כי יבא להתפלל שכח התפילה הוא גדול מאוד, כמו שモנואת בתניא דבי אליהו זוטא: "אמר הקב"ה, הרי אני מודע לך מיקצת דרכך, כאשר ראה בני בהם תורה ומעשים טובים, לא במעשה דידיהם ולא במעשה אבותיהם, איך שהם עומדים ומרבים ומרבים בתהנונים לפני אני נזק להם, שנאמר [בתהילים ל"ב] "פנה אל תפילה העරער ולא בזיה את תפילתם" וככתוב בג"א ירושלמי ברוכות[פ"ט ה"א] ע"ה"פ בדברים ד' כי מי גוי גודל גוי כה' אלוקינו בכל קוראים אליו", ר' יוזן אומר: בשור ודס יש לו פטרון, אם באת לך צרה אין נכנס אצלך פתאום אלא הולך ועומד לפני חצרו של פטרונו וקורא לבני ביתו, ואומר איש פלוני בחוץ, אבל הקב"ה אישין כן, אם באת לך צרה- לא יקרה למיכאל ולא לבראי אל צוחה והוא ענה. כמו שנאמר ביו"א: "כל אשר קרא בשם ה' ימלט". לא אחות אנו נתקלים בתופעה כי בית הכנסת הופך למקום מפשש, להחלפת דעתינו בדעות פוליטיים אחרים, ותוך כדי כך גם מתפללים, וגם כאשר נמצאים בבית המדרש ומחליטים כבר ללימוד תורה אז הנה הגיה הירע מאיזה מקום מסתו וופרעו לשלוות תלמיד וולדרבן איזו שיחות חולין בתוך הלימוד! אפשר למדו מובוד חברה כמו "ברינקס" המובילים כספים שבמון העבודה אףלו לא מתייחסים לנו שאחר, א"כ יש לשאול: 1. יהודי מגני ביתו הכנסת כדי להתפלל ולשפר שיריו לפני המקומות ברוך הוא לא יקרה למיכאל ולא לבראי אל צוחה והוא ענה. כמו שנאמר ביו"א: מ"מ קדושת בית הכנסת היא מילטה". לא אחות אנו נתקלים או אבאה שבשימים, יש למי לבכות ולהתחנן ויש לנו מקום מiad מיעוד כדי להביע זאת והוא הנקרא: "בית הכנסת" המבחן הוא: כמה זמן נמצאים במחיצתו של הקב"ה, למשל כאשר אדם הולך לחותנה בכל שעה מוקבר לבעל השמחה, הולך יותר מוקדם ווועיא יותר מאוחר. כך צרכיה להיות ראיינו על התפילה והלימוד תורה להיות מקורבים לעיל השמחה שזה הקב"ה ולהקדים בכינסה ולאחר ביציאה ולא להפוך חילאה את בית הכנסת למקום של חולין לגמור עניינים או לסגור עסקאות שחררי כתוב רב"ש"י זע"א דבר מבהיר בזוהר הקדוש: "כל הש" שיחות חולין בבית הכנסת אףלו שלא בשעת התפילה אין לו חלק באלוקי ישראל ב"מ. ועי"ע במה שפסק הרמב"ם בהלכות תפילה פרק י"א הילכה ה', והש"ת יעוזנו שנמור על קדושת בית הכנסת וניזהר בזה מאד ויקבל את כל תפילתוינו ותפילה עמו ישראל ברחמים וברצון.

הרב אברהם טרייקי
הרב טרייקי שליט"א

לביקורת רבנים

מאמר זה הובא שוב
כדי לחזק את הריפיון בנושא זה
בבתי הכנסת ובבתי המדרש

ה Maharal ונצחון התורה

ידידות קרויה התקיימה בין רבינו המהראל מפראג ובין המלך רודולף השני, קיסר האימפריה הרומית, מלך בוהמיה והונגריה. המלך היה בעל דעות חופשיות, ולא ראה את עצמו כפוף לזרות אנשי הכנסייה.

לעומת זה העירק המלך את אישיותו של המהראל. לאחר שנפגש עמו והתרשם עמוקות, הודיעו כי שעריו הארמון היו פתוחים לפניו בכל עת. לעיתים קרובות ישבו השניהם ושותחו על אמונה ודעות ועל דברים העומדים ברומו של עולם.

ידידות זו הייתה לורא ענייני אנשי הכנסייה. הם תלו את התהרקתו של המלך מכנסיה בהשפטו של המהראל עליון. עליון החליטו לשגר שליח מיוחד לרומא, אל האפיפיור, לבקש את עורותג.

מודאג מהדיוזה זמן האפיפיור שלושה מהחסנים המלומדים ביזיר. הוא ביקש מהם לצאת לפארגן, לנסוט להשפיע על המלך להחריק מעלי את הרוב. הוא אף חיצע להם לרוך יוכח עם המהראל ובו יכולתו לעיני המלך את בורותיו של המהראל בענייני מדע ובכל הקשור לנצרות.

השלשה התייצבו לפני רודולף השני וצינרו באזונו את החומרה שהכנסייה רואה בה את ידידתו עם הרוב. אם כי ככל חוץ יכול המלך והקביב לדברים, בסתר לבו בזם. כאשר היציו לו לעורך ויכוח עם המהראל, חירר וניאות ברצון רב אמרו: "אכן, צודקים אתם כי הגע העת להוכיח לכל את זדקת הנצרות. لكن אני מעוניין לערוך את הויכוח בפומבי, לעיני כל והודעה".

החסנים חכו ידיהם בהנהה. הם ראו בך סיכון כי המלך נטה לקלל את השפעתם, ונתנו את הסכמתם לעירכת הויכוח הפומבי.

המלך, שהיה בטוח בניצחונו של המהראל וקויה מאוד לראות בה:left הצלחת החסנים, מהר לשוחה שליחים לכל ערי האזור, להודיע בקרוב אנשי האצולה והכמורה על הוויכוח המתוארכן, משלחות רבות וחשובות של אצילים ואישי כמורה החלו לזרום אל חצר הארמון, ובמועד שנקבע לפתיחה הויכוח, בשנת הש"ז (1590) הייתה יורת ההתמודדות מלאה עד אפס מקום.

ברום נפתח הויכוח הכרוי המלך. בטקסיות רבה על כליל הויכוח. במרכז העמיד שני מזכירים, שכיכבו פרוטוקולים מודוייקים, כדי שאיש לא יוכל להתחשך לדברים. אותן ניתן והווכחו החל.

ראשונים הגיעו הציגו החסנים את שאלותיהם, ועל כל שאלה השיב המהראל בשפה ברורה ובמשמעותם קולחים. בשלב מסוימים הפנה המהראל שאלות מצדיהם אליהם, והשובותיהם המוגמגות העמידו אותם באור מגוחך, כאשר הוכח בעלייל כי אינם מסוגלים להתמודד עם שאלות מהותיות.

אורות עונג שבת

לעורך רחמים רבים

יש יהיו כל פקודי בני ישראל, כתוב ה'אמרי אמת' (ליקוטים) נהוג שכאר שחידיים מזכירים את עצם לפני הרבי בכתב שיוער עליהם רחמים רבים, הם מגישים לו 'פטקה' ובה השם והבקשות. כמו כן למונח זה מביא את דברי הרמב"ן כאן "כי הבא לפני הזה זכות וחווים, כי בא בסוד זה ובכתבו ישריאל וכוכי כי ישימו עליהם עינן לטובה, יבקשו עליהם רחמים".

כל ישראל משרתי עליון

ילקח את הלוויים, תחת כל בכורו, מבאר הרבי מלכתה נועדה עבודה השירות לבכורים, אלא שלאחר מכן נכנסו הלוויים תחתיהם. כשם שבני לוי זכו להיות משרתים עליון אף שלא נועד מלכתה לעובדה זו, כך יכול כל אדם להגיע לדרגת 'ליוי', גם אם מצד טبع אין הוא ראוי לכך וכל ישראל הם משרתים עליון.

המשפחה כיסוד

"שאו את ראש", כתוב ר' דע מנין כל שבת ושבט". מבאר הרבי אצל בני ישראל המשפחה כיסוד היהדות, כי כדי לדעת את מספר הנפשות בכל שבט היו מונינים תחילתה את כל המשפחות של השבט, אחר-כך היו מוסכמים את מספר הנפשות שבסכל משפחה לסיטום הכללי. למדנו שעם ישראל מוסכם על המשפחה. מצבו של העם תלוי בהתנהגותה של כל משפחה ומשפחה. וכן בכל המדיניות ספירת אזרחיה המדינה נעשית על בני ישראל מן השורה, שכן אין זו מלאכה הדורשת חכמה מיוחדת. אולם מניינים של בני ישראל נעשו על ידי משה ואחרון ונשיית המנות. למדנו כמה גודלה מעלהם של ישראל לפני המקומות, שאפשר צרכיים למנותם הדבר חייב להיעשות בידי החשובים שבעם.

יחסן גדול משל'

"שאו את ראש כל עדת בני ישראל", רבי נפתלי מropolis ז"ע"א בא משלשת וחמשין של גאנונים וצדיקים. פעם אחת, כשהשABBב שולחן עם חסידיו, דיבר על המעלת הגדולה של יהושע אבוב. ענה אחד החסידיים ואמר "רבנו, היהו של גודל משל". תמה רבי נפתלי, שכן החסיד בתהיעץ עם ר' רעיגת, הרבנית פעל, שנודעה לממדנית מופלאת, בכל בעיה הכתית סובכת. אכן, את שלוש השנים הבאות עשה המהראל במקומות אחרים. את אהת מון, שנת השנ"ב, עשה בעיר פוננה.

توزאות הויכוח הגיעו, כמובן, גם אל האפיפיור, וילבו וחמץ לנוכח הביזון בעקבות הփסוד הגדול במערכת החשיבות. הוא הממן לשוכם של החסינים כדי לקבל דיוקן מלא ולטcs ייחודי עצה.

שלושת החסינים שבו לרומה, אינם רק שניים מהם התייצבו לפני האפיפיור. החשן השלישי, הגדל והוחשב שבעם, נגע פגיעה אשית מכישלונו, נסף על צערו למון מכישלון הנצעות בכל. הוא בוש וכמעט להראות את פניו לפני האפיפיור, ומיד בבוואר לרומה נכנס לאחד מחדרי הכנסייה והסתגר שם. קודם לכן ביקש שלא יטרידוהו ושלא יגסו להיכנס לחדרו, כי עסוק יהיה בעבודת הקודש.

עברו כמה ימים ועדין החסמן סגור ומסגור בחדרו. כמה אנשי הכנסייה החליטו לדפק על דלת החדר ולברר מה מעשי. לאחר שר שלא ענו פצצו את הדלת, ולגנד עזיניהם נתגלה האמתה המרה: החשן המכובד, שלא עליו הויכוח, נמצא תלוי בחדרו...

לשאלות רביכים

הננו להזכיר לפונים הרבים אשר ביקשו את חוות דעתם של כב' המרא דאטרא וראב"ד בא-שבע

ס"ר הגאון הגדול ר' יהודה דרשי' שליטא

אודות תעבורת גלטין להכנת עוגות גבינה.

לහן תשובה כב' הרב שליטא:

סותר להכין עוגות גבינה עם גלטין. ובלבך שמקור הג'לטין הוא מוגדים ולא מבשר. וגם נשא תוויות כשרות מרובנות כסופתכת. ואין זה חזש תעבורת דגים עם גבינה גם לספרדים המכמירים בזה.

గברכת יאכטן צעירות י"ש
לשכת רב העיר

שבת שלום!

לעלוי נשמות

הר' יוסף שלמה טרייקי זצ"ל

בר עליה ז"ל

הרבייה רחל טרייקי ע"ה

בת סמי ז"ל

ת.ב.צ.ב.ה.